

vel spirituali, Zach. IX, II. Luc. I, 79. Psalm. LXVIII, A
16. Col. I, 13. vel plenario ex omnibus malis: Jef. XXV,
8. Confer cap. XLIX, 25. Jerem. XXIX, II. I. Cor. II, 9.
2. Cor. IV, 17.

USUS E VERSU II.

[1] Risus, tanquam gaudii peculiaris indicium, in
se indifferens: vide autem, ne risus tuus sit stolidus: Coh.
II, 2. VII, 7. X, 10. Prov. XIV, 13. Sir. XXI, 29. XXVII,
14. Luc. VI, 25.

[2] Lingua in gaudiis solennibus repleatur non facetiis
scurrilibus, sed jubilò sacrò. v. præc. II.

[3] Veritas quandoque etiam hostibus innotescit adeo,
ut gentiles laudem tribuant nolentes volentes Deo vero.

[4] Huc gentium ad veritatem caelestem vocatio.

[5] Solus Deus est magnificus: facta tam creatio-
nis, quam providentiæ, redemptionis & salvationis exce-
dunt omnem humanum captum.

[6] Etiam si magna sint opera naturæ, majora tamen
sunt opera gratiæ, cum illis, b. e. erga ecclesiam pecu-
liariter declarata.

USUS E VERSU III.

(1) Veritas, etiam à gentibus prolata, approbanda
omniò ab ecclesiæ membris, ne ex libidine contradicendi B
concertatio suboritur frivola.

(2) Ex beneficiis divinis solidum demum suboriri pot-
est gaudium: Phil. IV, 4.

USUS E VERSU IV.

(1) Etiam si certo jam facta sit promissio à Deo, (quomo-
do v. g. reductio ex Ægypto aut Babel, sanctè jamdudum
erat prædicta) nihilominus piorum est, suspiria ejus rei cau-
sà ingeminare ad accelerandum eventum. L. de precib.

(2) Deus est, qui peccantes expellit, & qui resipiscentes
etiam reducit. Deut. XXX, 1. seq.

PSALMI CXXVII. DISPOSITIO.

Nil sine Deo fit prospere. Oeconomia bona.

Monstratur hinc fons omnis ubique pro-
speritatis: I. in ecclesiasticis: quoad
(1) domum five templum exstruendum,
cujus (2) structores (3) laborant frustra, (4)
Deò non edificante: v. 1.

II. In politicis: ubi (1) vigil (2) excubat C
frustra, (3) urbem (4) non custodiente Do-
minò: v. 1.

III. In œconomicis: ubi (1) facultatum
acquisitio, quoad (a) media inepta: tum

præproperæ surrectionis, tum seræ dormitionis.
tum parvæ refectiois, ubi panis dolorum edi-
tur; (b) originem veram: dum Deus con-
cedit somnum pacificum & cum hoc facietate
tem desideratam omnigenam, cultori suo
dilecto: v. 2. (c) Familiæ amplificatio: ubi
(a) liberorum origo: sunt possessio ac premi-
um à Deò datum: v. 3. (b) commodum: sunt
quasi sagittæ in manu herois: v. 4. obtinebunt
in portâ vel curiâ: v. 7.

PSALMUS CXXVII.

EXPLICATIO VERSUS I.

שלמוֹן Salomonis: ita Vulgatus, Campensis,
Eusebius, Origenes (l. 3. periar. l. 3. c. 21.) ipsi Se-
lomo, ita Pagninus, pro Salomo, i. e. in gratiam
Salomonis; Vatablus, Junius, Piscator, (ut Psalm.
LXXII, 1.) Kimchi (ut Gen. XX, 13. dic' ל' de me, vel
in mei gratiam, propter me.) A Davide sene
hunc in gratiam Salomonis conscriptum, eidem-
que traditum fuisse, censent Cajetanus, Junius &
Tremell. Sic & Aben Esra ל' per כעבור propter, ut
Deuter. XXXIII, 8. item Syrus: אמיר ל' דוד ד' ד' ד'
dictus à Davide in Salomonem, videlicet eo
ipso tempore, cum manifestasset Deus per Na-
thanem, se nolle templum sibi extrui à Davide,
verum à Salomone filio, &c. uti occasionem
hanc assignavit Aben Esra. Per Salomonem Kim-

chi intelligit simul Messiam; sicut etiam in Can-
tico LXX. omittunt.

יבנה] edificaverit domum: h. e. nisi successus
largiatur Deus exoptatos, impedimenta remo-
vendo, architectis ac opificibus sapientiam con-
cedendo, structuram stabiliendo regimen (tam
privatum, quam publicum,) gubernando &c.
cuncta erunt frustranea, haut aliter ac in structu-
rà turris Babylonicæ, itemq; palatium mundi aliis,
quæ vel incendiis, vel terra motibus vel procellis,
vel hostium invasionibus, vel mille modis aliis,
fuere vexata ac inhibita. Ex textu hoc providen-
tiam divinam circa hominum opera probat Cha-
mier t. 2. pansr. l. 2. c. 6 §. 8. f. 25. adducto Euthymio:
nisi Dominus cooperatione sua adfuerit &c. &
Carthusiano: nisi edificaverit principaliter operan-
do, & artificibus efficaciam operandi præstando.

כיר